Poštnina plačana v gotovini

Sped in abbon. post. - II Gruppo

KATOLIŠKI GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Leto I. - Štev. 22 | Gorica - 29. junija 1949 - Trst | Izhaja vsako sredo

Starši pozor!

ZASTRUPLJENA NJIVA

Sedanji otroci imajo marsikaj, kar se njihovim staršem niti sanjalo ni. Med te stvari smemo šteti tudi počitniške kolonije. Kdo je pred tridesetimi leti na deželi šel kdaj v kolonije? Dvajset let sem hodil v šolo, pa nisem bil niti eno uro v kaki šolski koloniji. Danes je pa to drugače. Skoro vsak otrok lahko pride v to ali v ono kolonijo za daljši ali krajši čas. Vendar pa je tudi tukaj važno vprašanje: Otrok, ki gre v kolonijo, gre od doma za daljši čas, za en mesec in tudi več. Ni več pri starših kakor med letom, temveč daleč od njih, tako da ga morda ves čas ne vidijo. Tudi ljudi, katerim otroka v koloniji zaupajo, navadno starši ne poznajo. Vsled tega je potrebno, da starši prav dobro premislijo, komu otroka zaupajo v koloniji in kam ga pošljejo, da ne bo otrok v enem mesecu izgubil, kar je nabral dobrega v vsem letu ali v vsem svojem šolskem življenju.

Ti pomisleki nam prihajajo sedaj, ko se naši otroci pripravljajo na razne počitniške kolonije. Tem bolj smo zaskrbljeni, ker vemo, da se nekateri otroci odpravljajo v kolonije prav daleč, tako da jih starši ne bodo mogli ves čas videti, in še manj pa vplivati na njihovo odgojo. Mislimo pri tem na namero nekaterih, ki hočejo svoje otroke poslati v kolonije v razne kraje FLRJ. Govori se, da bo šlo do 300 šolskih otrok v razne kolonije v Sloveniji. Starši, ki ste dobili tako vabilo, ali ste pomislili, kaj to pomeni? Vaš otrok bo šel od doma za en mesec, morda tudi več, in vi ga ne boste mogli videti, ga ne boste mogli obiskati. Toda tudi če bi vam iz posebnih ozirov dali dovoljenje za obisk otroka, ali veste, komu ga zaupate? Ali poznate vzgojne metode sedanjega jugoslovanskega režima? Znana vam je vzgoja pod fašizmom, povemo vam pa, da je vzgoja pod Titovim režimom neprimerno slabša. Komunistična vzgoja gradi namreč na domnevi, da je otrok potomec opice, kakor njegovi starši. Zato mu kakor opici vzamejo najprej sramežljivost, potem pa še vero v Boga. Tako so nam pisali prav te dni: »Otroke v šoli diabolično pohujšujejo: na desko jim slikajo nago ženo in moža in jih poučujejo o spolnem življenju«. Poleg tega imajo, kjer le mogoče, mešane skupine dečkov in deklic. To so pokazali ves čas tudi v Gorici, kjer ne sedaj ne prej niso prišli do tega, da bi imeli za dečke in deklice v dijaškem domu dve ločeni hiši, temveč so jih držali in jih še držijo oboje skupaj pod isto streho.

Toda še bolj kot poštenje rušijo v srcih otrok vero v Boga. Iz istega pisma vam zopet lahko navedemo: »Govoril jim je, na mitingu namreč, da v kratkem vzamejo staršem otroke in jih pošljejo v posebne domove, kjer bodo vzgojili nov rod v komunističnem duhu. Prav tako jim je povedal, da bodo odpeljali vse stare ljudi, da ne bodo več mogli zastrupljati mladih z vero.«

V Katol. glasu ste brali poročilo o velikonočnem izletu tržaških dijakov v Slovenijo. Prav dobro so jih pitali, na veliki petek so jih pa peljali plesat in jim dali jesti meso! Begunci pa pripvedujejo, da včasih po mesece in mesece niso videli mesa! Kar nas je tukaj v Italiji, vsi pošiljamo svojcem pakete z vsakovrstnimi rečmi, ker jim tam vsega primanjkuje, od šivanke do koruznega močnika in čevljev. Vi pa boste poslali tja otroke, da jih bodo pitali z onim, kar so lačnim kmetom odtrgali od ust. Takole nam zopet pišejo: »V torek smo brali prvi krompir. Plačali so nam ga po 15 din kg. Danes (to je dva dni potem) ga plačujejo po 6 din. Hitro je šla cena dol. Češnje so od 10 do 14 din, grah po 15, prvi fižol po 20, bučice pa po 4 din. In vsak dan so na vratih:enkrat pobirajo za Župančiča, drugič za Nazora, potem zopet za naše kolonije itd. Človek je že vsega naveličan. Najraje bi jim njivo in hišo dala, da bi me le pustili pri miru.«

Kam boste torej poslali svoje otroke v kolonije? Na zastrupljeno njivo odjedat lačnim kruh? Opozorili smo vas, da ne boste kdaj rekli, da smo molčali in postali sokrivi nesreče vaših otrok.

Če so pa vaši otroci res potrebni morskega ali gorskega zraku zaradi zdravja, saj bodo kolonije tudi tukaj. Papeška podporna komisija bo imela tri kolonije za otroke iz goriške škofije: eno morsko in dve v hribih. Obrnite se nanjo s pomočjo domačih šolskih oblasti ali dušnega pastirja, ki bodo brez dvoma priporočili vašega otroka. In pri papeški podporni komisiji pričakujemo, da bodo letos bolj uvaževali naše otroke kakor pa lansko leto ter jim bodo v svojih kolonijah nudili poleg materialne oskrbe tudi potrebno asistenco v materinem jeziku.

Razgled po svetu

Konferenca zunanjih ministrov končana

Pariška konferenca zunanjih ministrov je končana. Ko je že vse kazalo, da bo konferenca propadla, je sovjetski zunanji minister Višinski nenadoma popustil v nekaterih manj važnih točkah in tako je prišlo do delnega sporazuma o Nemčiji ter do pomembnejšega sporazuma o Avstriji. Nemčija ostane še nadalje razkosana v dve polovici, toda zunanji ministri so se sporazumeli za znosne gospodarske in prometne stike med obema polovicama. Ta korak so Sovjeti sprejeli, ker so na svojem področju zabredli v velike gospodarske težave, ki jih lahko ozdravijo le s pomočjo Zahoda. Če bodo Sovjeti izpolnjevali sprejete sklepe, bo poslej tudi Berlin lažje dihal.

Pomembnejši je sporazum o Avstriji. V smislu pariških sklepov mora biti do 1. septembra izdelana avstrijska mirovna pogodba. Sovjetska zveza je nenkrat popustila načelo zaščite pravic malih narodov, s katerim se je toliko bahala in je pristala na to, da dobi Avstrija slovenski del Koroške. Zahodne države so ji dale v zameno nekaj gospodarskih ugodnosti, med drugim tudi vojno odškodnino v višini 150 milijonov dolarjev. Jugoslavija ne dobi nikake vojne odškodnine, pač pa lahko obdrži avstrijsko imovino na svojem ozemlju, katero je itak že davno zaplenila. Ko so Sovjeti popustili pri slovenski Koroški, so verjetno hoteli kaznovati nepokornega Tita, ki je na račun komunizma spet zaigral znatni del slovenskega narodnega ozemlja, tokrat lepo Koroško, zibelko slovenstva. Jugoslovanski komunisti seveda zvračajo krivdo na Sovjete, ki jih v svojem časopisju besno napadajo.

Predsednik grške vlade umrl

Iz Aten poročajo, da je umrl tamkajšnji ministrski predsednik Sophoulis. Bilo mu je 90 let. Bil je večkrat v pregnanstvu, večkrat pa tudi na najvišjih mestih v državni upravi. Po drugi svetovni vojni je bil trikrat predsednik vlade, nazadnje kar zdržema dve leti. Grški komunistični uporniki še vedno rogovilijo, vendar pa postajajo vladne čete vedno bolj gospodar položaja. Če bi grške sosede zaprle svoje meje in bi ne podpirale upornikov, bi Grčija že davno imela mir, tako pa živi v krvoprelitju domala vse od takrat, ko se je pričela vojna z Italijo.

Gospodarska kriza

V Združenih državah in tudi v nekaterih evropskih državah, zlasti v Angliji, se kažejo znaki gospodarske krize. Tega se zelo veselijo komunisti, češ, da ima le Marks prav, ko uči, da se bo »kapitalistični« svet sam zadušil v svojih krizah. In vendar nima prav. Gospodarske krize so res reden pojav, ki nastopi nekaj let po vsaki vojni, toda te krize niso in ne bodo katastrofalne. Zahodno gospodarstvo ima velike izkušnje iz preteklosti in zadostna sredstva, da lahko vsako večjo nesrečo prepreči.

Marshallova pomoč

V ameriškem senatu se bije huda bitka za znižanje ameriških nakazil za Marshallovo pomoč. Vlada želi nadaljevati s pomočjo v dosedanjem obsegu, senat pa se boji škodljivih posledic za ameriško gospodarstvo ter hoče nakazila, ki jih je raprezentančna zbornica že odobrila, znatno znižati. V senatu se je pojavil tudi odpor proti znatnemu povečanju dovoljenj za sprejem evropskih beguncev. Kljub temu pa upajo, da bo zmagala vlada, ker je razumljivo, da se pri svoji politiki ne more ustaviti na polovici poti.

Iz življenja Cerkve

Cerkev bo morala spet v katakombe?

Komunisti nadaljujejo boj proti katoliški cerkvi na Češkoslovaškem in Poljskem. Praški nadškof Beran je popolnoma ločen od svojih duhovnikov in vsega zunanjega sveta. Zdaj so se spravili že na škofa v Olomucu ter sploh na katoliško duhovščino. Na Poljskem pa so zaprli okoli 40 duhovnikov in zaplenili še zadnje katoliške tiskarne. Dobri poznavalci razmer pravijo, da so na tajnem sestanku Kominforma, ki je bil pred 10 dnevi na Poljskem, med drugim sklenili, da morajo na vsak način zlomiti katoliško cerkev v vseh državah »ljudske demokracije«, to je vseh vzhodnoevropskih državah s komunistično vlado. Čeprav je Titova Jugoslavija sprta s temi državami je — in tega ne moremo nikdar dovolj glasno povedati pred vsem svetom — v boju proti veri prav takšna, če ne celo hujša kot kominformistične države. Tudi ona uničuje vero in cerkev na vsakem koraku. Povsod bodo skušali ustanoviti neko komunistično lažicerkev, da bi lažje preslepili ljudstvo. Pravo Cerkev Kristusovo pa bodo skušali polagoma uničiti, tako da jo, če ne bo Bog posegel vmes, čakajo še strašni časi mučeništva in katakomb. Živela bo lahko le še tajno v katakombah kot nekoč v časih krutih poganskih rimskih cesarjev. Toda, kakor je nekoč 300 let vzdržala v katakombah, tako bo vzdržala tudi zdaj ter bo nekoč prečiščena in še močnejša zmagovito prišla na dan, njene preganjalce pa bosta zagrnili tema in sramota. Če človek premišlja sedanje dogodke, se nehote spomni na apokaliptična videnja sv. Janeza ter se sprašuje, ali niso ti dogodki podobni njegovim napovedim v skrivnem razodetju.

Mi gremo naprej!

Gottwald s svojimi agenti pravi: »Mi gremo naprej« — namreč v boju zoper katoliško cerkev. Že zadnjič smo omenili zlobno taktiko, katere se poslužujejo komunisti na Češkoslovaškem in ki obstaja v tem, da so proti cerkvenim organizacijam katol. akcije ustvarili svoje komunistične organizacije katoliške akcije. Teh novih organizacij se poslužujejo najbolj v boju zoper Cerkev in škofe. Člani so predvsem laiki in tudi nekateri duhovniki. Komunistični namen je jasen: razbiti katoliške vrste in vernike pognati v boj zoper škofe in Vatikan. Nočejo, da bi se zdelo, da se oni sami borijo zoper katoliško cerkev, temveč hočejo zbuditi videz, da se verniki in celo najboljši med njimi, člani katoliške akcije, borijo zoper škofe zaradi njihove kapitalistične in reakcionarne politike. Komunistična oblast da pri tem samo ščiti ljudstvo pred nasiljem škofov, ki mu grozijo s cerkvenimi kaznimi. Vsled tega je zoper to zlobno nakano čeških komunistov nastopila sv. stolica sama in izobčila iz sv. cerkve vse člane komunistične katol. akcije, laike in duhovnike, ter obsodila organizacijo kot razkolniško in brezversko.

SPREMEMBE V PROSVETNEM ODDELKU V TRSTU

Zavezniška vojaška uprava se bo po izjavah generala Aireya postopoma vedno bolj prilagojevala italijanski upravi. Poučeni krogi so že nekaj časa šušljali, da bodo nekatere oddelke ZVU prevzeli italijanski uradniki. Zavezniški poročevalski urad je že objavil, da bosta za načelnika prosvetnega oddelka ter oddelka za delo imenovana dva italijanska uradnika , ali, kakor pravi uradno poročilo, dva »lokalna uradnika«. Istočasno je zavezniški poročevalski urad objavil, da se bo odsek, ki se je doslej bavil z manjšinskimi zadevami na tržaškem področju, odslej imenoval »urad za manjšinske zadeve«.

Morda so zavezniške oblasti k temu koraku podžgale volitve, ki kakor smo že zadnjič napisali, ne izražajo resnične narodnostne slike na tržaškem ozemlju. Slovencem je šolstvo sicer zajamčeno s posebnim ukazom Zavezniške vojaške uprave in novi načelnik prosvetnega oddelka bo odgovoren ravnatelju za notranje zadeve, toda naravno je, da nas spričo žalostnih izkušenj iz fašistične preteklosti upravičeno skrbi, kaka bo bodočnost naših šol. K temu nas navaja tudi strupeno pisanje nekaterih tržaških listov, ki bi bi radi naše šole kar v žlici vode zadušili, čeprav je najzgovornejši dokaz za potrebo po slovenskih šolah pač dejstvo, da je na tisoče slovenskih otrok in dijakov, ki hočejo obiskovati šole v svojem materinem jeziku. Zato pozivamo Zavezniško upravo, naj nam obstoj slovenskega šolstva zajamči tudi za bodočnost. Tega mnenja bodo gotovo tudi vsi zmerni in uvidevni Italijani, ki želijo prijateljsko sožitje s slovenskim prebivalstvom.

ČETRTA NED. PO BINKOŠTIH

Iz svetega evangelija po Luku

Ko so množice pritiskale za Jezusom, da bi poslušale božjo besedo, in je on stal ob Genezareškem jezeru, je zagledal dva čolna, ki sta bila pri bregu; ribiči so bili izstopili in so izpirali mreže. Stopil je v enega izmed čolnov, ki je bil Simonov, in ga prosil, naj odrine malo od kraja; in sedel je ter iz čolna množice učil. Ko je pa nehal govoriti, je rekel Simonu: Odrini na globoko in vrzite svoje mreže na lov. Simon se je oglasil in mu rekel: Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli; toda na tvojo besedo bom vrgel mrežo. In ko so to storili, so zajeli veliko množino rib, da se je njih mreža trgala. Pomignili so tovarišem v drugem čolnu, naj jim pridejo pomagat. Ti so prišli in napolnili so oba čolna, da sta se potapljala. Ko je pa to videl Simon Peter, je padel Jezusu k nogam in rekel: Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek. Groza je bila namreč obšla njega in vse, ki so bili z njim, zaradi ribjega lova, ki so ga bili zajeli; prav tako pa tudi Zebedejeva sinova Jakoba in Janeza, ki sta bila Simonova tovariša. Jezus je pa Simonu rekel: Ne boj se; odslej boš ljudi lovil.

— — —

Iz evangeljskih besed sledi, da je Zveličar Petru napovedal in naročil, naj lovi ljudi. Poslal ga je torej na propagando. Naloga apostolov in njihovih naslednikov je, iti po svetu, oznanjevati nauk, krščevati vernike, zbirati in jih voditi k duhovnemu napredku po novih smernicah, ki so bile od Sina božjega začrtane Apostolska dolžnost je potemtakem, vero ljudem ponujati, delati zanjo propagando med svetom. Taka je tedaj naloga katoliške cerkve. V naših modernih časih mora duhovnik iti na lov za ljudmi s sredsti, ki so v sedanjih razmerah dana na razpolago: Katoliška akcija, dobrodelna in nabožna društva, katoliško časopisje, tudi poštena zabavna in športna organizacija, oder, film in nogomet, vse služi temu namenu, da se ljudje potegnejo v območje krščanskih idej in vplivov, da bi se jim mogla oznanjati božja beseda in pokazati pot k večnim idealom.

Moderni svet pa tega ne gleda rad. Posvetnjaki menijo, da je to nedovoljena in nepoštena igra. Duhovščina bi se morala omejiti le na delo v cerkvi in zakristiji; če kdo čuti srčno potrebo, da pride v cerkev malo molit, naj mu bo odprta; če želi z duhovnikom govoriti, naj ga poišče v zakristiji ali v župnišču. Ne spodobi se pa, da bi duhovnik okoli delal propagando po trgih in dvoranah, po zborih in sestankih. Tako početje se brž proglasi za »politiko« in se pri tem misli slabo, hudobno, zločinsko politiko, vredno zgražanja in ostre obsodbe.

Že framasoni in liberalci so imeli srčno simpatijo za tako Cerkev, ki bi se skrivala med cerkvene zidove. Mislili so si: mi bomo ljudi po svoje vzgajali in oblikovali, da sploh ne bodo čutili nobene potrebe več, da bi hodili v cerkev; tako bo duhovnik ostal sam in bo nazadnje prisiljen, da zapre svojo »botego«. Najprej se bodo krščanske ideje pozabile in zanemarile v javnem življenju narodov in držav, ker duhovnik ne bo smel biti nikjer zraven, potem se bo pa polagoma razkristjanilo tudi zasebno življenje, ker bo okoli duhovnika nastal prazen prostor in se ljudje ne bodo niti ozrli več nani, če ga slučajno srečajo na cesti.

Celo najmodernejša boljševiška ali komunistična država bi imela s Cerkvijo potrpljenje, če bi se Cerkev odrekla propagandi. Mladino bi komunisti vzgojili v popolnem brezboštvu, in ko bi stařejši rod vernikov pomrl, bi bilo krščanstva kar na tihem konec. Ker pa Cerkev noče o tem nič slišati, zato jo preganjajo pod očitkom, da je »protiljudska, kapitalistična, intrigantska, izdajalska itd.«.

Jezus pa je rekel Petru: »Odrini na globoko in vrzite svoje mreže na lov«. In sv. Pavel opominja škofa Timoteja: »Oznanjuj besedo, nastopaj, bodi prilično ali neprilično, prepričuj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem«. (2 Tim, 4,2). Propaganda je torej Cerkvi bistvena.

Ne godrnjaj nad Cerkvijo, ako »ljudi lovi«. To je njena služba. Daj se ujeti tudi ti za Kristusa in ostani njegov za vedno!

Koledar za prihodnji teden

3. julija. NEDELJA. Četrta po binkoštih. — Leon II., papež.

4. PONEDELJEK. Urh (Uldarik, Ulrik), škof. Živel je okoli leta 1000. po Kr. in je petdeset let škofoval v Avgsburgu na Bavarskem, kjer še hranijo njegove svetinje. Na Slovenskem so njemu v čast postavili marsikatero cerkev in pri krstu so radi dajali njegovo ime. Tudi priimek Uršič je nastal iz tega imena. — Berta, devica.

5. TOREK. Ciril in Metod, apostola Slovanov. Njun praznik je zdaj v rimskem koledarju prenesen na 7. julij. — Anton Marija Zaccarja, ustanovnik pavlincev. Umrl je l. 1539.

6. SREDA. Izaija, prerok. — Bogomila. — Dominika.

7. ČETRTEK. Ciril in Metod (po novem koledarju).

8. PETEK. Elizabeta, kraljica. Bila je nečakinja turinške vojvodinje sv. Elizabete. Rojena je bila na Španskem in pozneje poročena s portugalskim kraljem Dionizom. Uspešno je posredovala za mir med vladarji, pomagala siromakom in podpirala Cerkev.

9. SOBOTA. Tomaž Mor, spozn. Bil je pod Henrikom VIII. kancelar (vodilni minister) angleškega kraljestva. Kralj ga je zaprl in obglavil, ker je Mor odločno branil katoliško resnico.

Mesečni nameni A. M. za julij

Splošni: Da bi si vsi ljudje pridobili čut odgovornosti

Misijonski: Za visoke šole v misijonih

Škofijski: Da bi Srce Jezusovo dodelilo moč in stanovitnost v preskušnjah vsem našim duhovnikom.

Iz poslanice ljubljanskega škofa Rožmana

„Ko je Kristusa pridobil, je svoj narod izgubil.“ Sv. Pavel

V Švici sem bral lepo knjigo kapucinskega patra Otona Hophana: Die Apostel. Zabeležil sem si te besede o sv. Pavlu: Ko je Kristusa pridobil, je svoj narod izgubil. Od dneva spreobrnjenja v Damasku so ga Judje za odpadnika in izdajalca ožigosali, so se ga kot tekmeca bali in ga preganjali, kot smrtnega sovražnika rimski oblasti in vsemu svetu tožili. — Ne moremo se primerjati svetosti in apostolski gorečnosti svetega Pavla, toda ni-li precej podobnosti v tem, kar je on doživel in kar smo mi doživeli? Prepričani smo bili in smo danes še bolj, da je Kristusovo kraljestvo v dušah naših vernikov v nevarnosti od brezbožnih sil. Svoji pastirski dolžnosti, svoji zvestobi Kristusu in njegovi Cerkvi se nismo hoteli izneveriti, zato smo učili, svarili in opozarjali, odkod preti največja nevarnost zveličanju duš, pa so nas ožigosali za odpadnike in izdajalce, vlačili pred »ljudska« sodišča in nas tožili pred narodi vsega sveta, da smo stali omadeževani pred njimi, ki so verovali lažnjivi propagandi. Tožili in blatili so nas in nas še, ker se našega dela bojijo, ker čutijo in se zavedajo, da je med njihovo brezbožnostjo in krščanstvom neprehoden prepad. V enem pa ni podobnosti s svetim Pavlom: mi nismo naroda izgubili. Večina naroda ni bila nikdar proti nam, ampak le tisti mali del, ki ni poznal dejanskega položaja. Danes je tudi tisti del naroda bridko spoznal, da smo govorili in svarili prav in napovedovali to, kar jih zdaj tare, trpinči in uničuje.

Naš narod ni odpadel od Cerkve in od Boga kakor so odpadli Judje. Apostola Pavla je to dejstvo bolelo in žgalo ves čas njegovega življenja, a niti trenutka ni omahoval v zvestobi do Kristusa. Kristus mu je bil neizmerno več kot njegov zaslepljen narod: »Vse imam za izgubo zaradi vzvišenosti spoznanja Kristusa Jezusa, mojega Odrešenika, zaradi katerega sem vse zavrgel in imam za smeti« (Fil. 3,8).

Tudi mi smo vztrajali v zvestobi svojemu zvanju po Jezusu Kristusu v očigled največje nevarnosti, izbrali smo usodo brezdomcev, mnogo naših sobratov v domovini je zavoljo iste zvestobe zaprtih, obsojenih, trpi na prisilnem delu, drugi pa v »svobodi« s krvavečimi srci gledajo, kako brezboštvo trga mladini Boga iz duš. Ostanimo Kristusu zvesti do konca! V tem vprašanju ni pogajanj, ni kompromisov! Gotovo ste zvedeli za sobrate v domovini, ki za železnim zastorom ne morejo poznati dejanskega položaja v svobodnem svetu in ne v katoliški Cerkvi, klonili so v mnenju, da bodo s tem rešili krščanstvo svojemu ljudstvu. Ne obsojamo jih, pomilujemo jih in za nje molimo. Neizbežno bo prej ali slej tudi za nje prišel trenutek, ko z brezbožno silo ne bodo mogli naprej, ko se bodo morali odločiti ali ostanejo Kristusu zvesti ali prelomijo z njim poslednjo vez. Kdor v dobri veri in z dobrim namenom misli, da bo mogel sodelovati z brezboštvom, vsak pride pred to odločitev. Če se tedaj odloči za zvestobo Kristusu, se bo brezboštvo nad njim huje maščevalo, kakor se je nad nami, ki smo od vsega začetka rekli: Ne! Ne bo jim odpustilo razočaranja, ki ga je doživelo pri njih s svojimi načrti. Gorje pa mu, če se odpove Kristusu in vstopi v satanovo fronto. Od tam je rešitev silno, silno težka.

Zakrknjenost judovskega naroda, ki je odklanjal Kristusa, je bila Pavlova človeška tragika, rana v srcu, ki ga je vedno bolela. Ni le enkrat izrekel besed, ki so samo enkrat omenjene v apostolskih delih: »Vam je treba najprej oznaniti besedo božjo, ker jo zametujete in se imate za nevredne večnega življenja, glejte, se obrneva k poganom« (APD 13,46). Kolikokrat jih je moral ponoviti! Radoval se je spreobrnjenja poganov, ves srečen se je zahvaljeval Bogu za uspehe svojega apostolata med njimi, pa ali ni v to veselje vsakokrat kanila kapljica grenkobe ob misli: moj narod pa, prvi poklican, bo zavržen? Kaj bi dal, kaj bi žrtvoval, da bi ga pridobil za Kristusa: »Resnico govorim v Kristusu, ne lažem, da sem v veliki žalosti in imam vedno bolečino v svojem srcu. Želel bi namreč, da bi bil sam zavržen, ločen od Kristusa za svoje brate, ki so moji rojaki po mesu« (Rim 9, 1-3).

Podobno bolečino nosimo v srcih tudi mi. Neznaten del našega naroda je obseden od brezbožnosti. Nekaj pa je takih, ki iz strahu ali od razmer prisiljeni temu duhu vsaj na zunaj tlako delajo in pomagajo njegovo gospodstvo vzdrževati. Ne boli nas toliko, da nas obsojajo in kolikor morejo preganjajo, bolj nas boli, da so se udinjali sovražniku božjemu, satanu, in pod njegovimi navdihi vodijo brezupno borbo zoper Boga, Cerkev in vse, kar je božjega. To nas boli in žge, da so njihove duše na poti v pogubljenje in da neizkušeno mladino od otroških let naprej vodijo na isto pogubno pot. Za te ogrožene duše nam gre, za nje se bojimo, za nje, »ki so naši rojaki po mesu«, smo pripravljeni vse žrtvovati, da jih Kristusu pridobimo in rešimo za večnost.

Huje, ko nas sovražijo,, tem bolj goreče za nje molimo, še pomnožili bomo svoje molitve po Jezusovi besedi: »Delajte dobro tem, ki vas sovražijo, in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci Vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt, 5, 44. 45.). Pristaviti še smemo: Da bomo posnemali Jezusa, ki nam ljubezen do sovražnikov ni samo z besedo ukazal, ampak še bolj s svojim junaškim zgledom pokazal. Če za svoje sovražnike molite, za njih spreobrnjenje, se jih pri maši spominjate, boste doživeli, kolikšen mir, zaupanje in polno vdanost v božje vodstvo Vam ta izpolnitev Jezusove zapovedi v dušah zbudi. Res, ljubezen do sovražnikov Bog vedno takoj plača s posebnimi milostmi. Ako se nam posreči sprositi sovražnikom spreobrnjenje, to bo v nebesih blaženo presenečenje za nje in za nas.

(Konec prihodnjič)

Katoliška Poljska

(Konec)

Večkratni poizkusi poljskih komunistov, da bi razbili enotnost poljskih katoličanov ter ustanovili poljsko narodno cerkev, so se vsakikrat izjalovili, toda razne gospodarske reforme, kot nacionalizacija in razdelitev zemlje, so katoličanom škodovale, ker so prizadele ravno tiste socialne sloje, na katere se poljska Cerkev najbolj opira. Poleg tega je izguba mladega klera, ki ga je Gestapo uničila in ki bi bil radi svoje delavnosti in dinamičnosti ravno sedaj tako potreben, izguba, ki je ni mogoče nadomestiti.

Zelo trnjevo je tudi vprašanje razmerja med Poljaki in Nemci. Kakor je znano, je izgubila Poljska na Vzhodu 180.000 km² ozemlja, dobila pa je na Zahodu 100.000 km², kjer je živelo pred zadnjo svetovno vojno 7-8 milijonov Nemcev in odkoder so jih brutalno izgnali okoli 3 milijone. Ta nesrečna poteza je prepad med obema narodoma še bolj poglobila in bo tvorila trajno oviro vsakega sporazuma in pomirjenja med njima.

Enostranska odpoved konkordata s strani vlade je sicer obžalovanja vredna, vendar je prinesla tudi nekaj dobrega s seboj. Poljski primas je v izvrševanju svojih višjepastirskih pravic vse bolj svoboden kot prej. Verniki se držijo disciplinirano svojih pastirjev ter vedo, da so trdnjava, ki jo je mogoče sicer napadati, toda ne zavzeti; zavedajo se resničnosti besed, ki so vklesane na zgodovinskem vavelskem gradu v Krakovu: »Če je Bog z nami — kdo je proti nam?«

Po »Pax Christi« (Catholic Digest).

Siromašnim otrokom — kolonije

Čeprav ne razpolagamo z denarnimi sredstvi, je naša sveta dolžnost, da poskrbimo našim revnim otrokom oddih v počitniški koloniji. Slovensko karitativno društvo in Slovensko dobrodelno društvo v Trstu bosta poskrbeli, da bodo naši otroci šli v slovenske kolonije.

Obe društvi se toplo priporočata za pomoč v denarju in blagu.

Naj ne bo zavednega Slovenca, ki bi nam odrekel to pomoč, če jo lahko da.

Zaupniki »Odbora za slovenske šolske kolonije« bodo nabirali prispevke s posebno nabiralno polo, ki bo overovljena od obeh podpornih ustanov.

Trst, 21. junija 1949.

Slovensko karitativno društvo

Slovensko dobrodelno društvo

Socialna šola

Zadnjič smo govorili o *dejanski* ceni in *pravični* ceni. Rekli smo, da dejanska cena, to je cena, ki resnično vlada na trgu, le redko odgovarja resnični ceni. Tako postane večkrat nujno, da je treba dejanske cene popraviti.

Kako naj se takšne cene popravijo? Možnosti je več. Ker karteli producentov veliko bolj poznajo tržne in splošne gospodarske razmere kakor potrošniki, nastavljajo seveda take cene, ki so njim v prid in potrošnikom v škodo. Zato mora v ta proces poseči javna oblast in zaščititi potrošnike, to je tiste ljudi, ki blago kupujejo za svojo uporabo. Druga možnost je na primer ta, da se tudi potrošniki organizirajo ter si ustanovijo zadruge ali drugačne organizacije za zaščito svojih koristi in tako preprečijo, da bi jih producenti izkoriščali.

ODERUŠTVO

Katoliška teologija označuje kot *oderuštvo* v širšem pomenu vsako dejanje, ki krši načelo pravičnosti v obliki pretiranih cen, previsokih obresti, nepravičnih plač in sploh vsega, kar krši načelo pravičnosti pri izmenjavi dobrin ali uslug.

V ožjem in navadnem pomenu pa je oderuštvo jemanje *krivičnih obresti* ali komisijskih stroškov. Najboljše sredstvo za boj proti oderuštvu so organizacije, ki pod pravičnimi pogoji nudijo posojila ljudem, kateri pri svojih opravilih potrebujejo denar. Te organizacije ščitijo koristi posojilojemalcev ali dolžnikov, ki jih upniki ne morejo več izkoriščati z oderuškimi obrestmi. Najprimernejše so spet zadruge, to je kreditne zadruge ali posojilnice.

O oderuštvu pa ne govorimo samo pri posameznikih ali zasebnikih, ampak tudi pri državah. Kaj zakrivi vlada drugega kakor oderuštvo, če povzroči umetno denarno inflacijo, ta pa na eni strani nezaslužene dobičke, na drugi strani pa nezakrivljene izgube?

Denarna inflacija je opravičena le, če jo res zahteva javna blaginja, toda v tem primeru je treba preprečiti slabe posledice oziroma popraviti škodo, ki je s tem nastala. Vzemimo na primer delavca ali hišno pomočnico. Celo življenje sta garala in si pritrgovala denar ter ga nalagala v hranilnico ali banko. Delavec bi si rad kupil majhno hišico, hišna pomočnica bi rada imela nekaj prihrankov za stara leta, ko je nihče več ne mara, ker ne more več delati. Pa pride inflacija, denar zgubi vrednost in naš delavec ter hišna pomočnica sta zgubila na mah vse svoje prihranke, ki sta si jih pritrgala od svojih žuljev. Ali je to pravično? Gotovo ne. To je velika, nezasłužena krivica, ki jo mora država preprečiti, oziroma popraviti.

V zvezi z obrestmi in vrednostjo denarja je potrebno zlasti troje:

1. Država mora določiti kolikor mogoče pravično obrestno mero in kaznovati vsako oderuštvo.

2. Država mora skrbeti, da ustali (stabilizira) svoj denar.

3. Če država izvede stabilizacijo denarja, mora povrniti škodo ljudem, ki so bili pri tem oškodovani.

(Dalje)

Kulturni obzornik

„Slovenski večeri"

Slovenski večeri, ki jih je organiziral prosvetni odsek Slov. kršč. soc. zveze, so brez dvoma narodnostno in kulturno zelo razgibali tržaške Slovence. Vsakih štirinajst dni so se vrstili in so postali danes naša resnična potreba. Ko nam je predsednik g. Brezavšček pretekli torek sporočil, da so večeri za to sezono končani, nam je bilo kar hudo. Vemo, da pa bo spomin nanje lepši, če bo v teh vročih dneh počitek. Zato pa bomo v septembrskih dneh s toliko večjim veseljem spet »slovenske večere« obiskovali. Zadnji večer je bil posvečen izvirni domači književnosti. Prirediteljі so povabili pisatelje in pesnike same, da so brali iz svojih del.

Najprej je imel predavanje o slovenski povojni književnosti prof. Jože Peterlin. Prikazal je sedanje stanje naše književnosti in vse sile, ki ji zavirajo polet in rast. Poudaril je važnost in pomen svobodnega umetniškega ustvarjanja v svobodnem svetu, posebno na tržaškem ozemlju. V drugem delu predavanja pa je predavatelj opozoril na živ stik s slovenskim duhovnim bogastvom, kajti tisti, ki samo govori, da je Slovenec, ni pa prepojen s slovenskim duhom, ta ni Slovenec: ne ceni vrednosti materinega jezika in se ob vsaki priliki poslužuje tujega; ne čuti slovensko, ker se sploh nikdar ni poglobil v slovenski duhovni svet; slovenska knjiga in revija ga ne zanima, ker mu je tuja. Zato pa: »Vzemimo slovensko knjigo v roke, prisluhnimo slovenski besedi in pesmi! V tem — je toliko lepote in bogastva, da nas bo vedno osrečilo«. Tako je prof. Peterlin zaključil svoje predavanje.

Za tem je predavatelj predstavil pisatelje.

Najprej je recitiral inž. Kregar več sonetov znanega pisatelja, pesnika in dramatika Antona Novačana. Če so njegovi soneti marsikomu težko razumljivi, je treba reči, da jih je prav interpretacija recitatorja izredno približala občinstvu, tako, da jih je moglo razumeti tudi literarno neizobraženo občinstvo.

Za Novačanom je recitirala svoje pesmi Nagodetova. Dočim je v Novačanovem sonetu mnogo globokega razmišljanja, filozofije in problematike, v pesmih Nagodetove pa nasprotno popolna preprostost. Saj je Nagodetova nekak samouk in ni svojih pesmi niti dosti objavljala. Zato je ta pesem kot narodna, včasih spominja na Gregorčiča, včasih na Slomška. Narekuje pa jo velika ljubezen do domovine. Med poslušalci je našla tudi ta pesem zelo topel odmev.

Nato je bral svoje pesmi Stanko Janežič. Tudi njega je občinstvo toplo sprejelo. Še večji odmev pa je našla njegova proza. Bral je nekaj odlomkov iz svoje nove povesti, ki še ni bila objavljena. Poslušalce je pisatelj zelo navdušil in je bil deležen velikega odobravanja.

Razen tega pa je ta večer tudi prvič nastopil dijaški trio »Metuljček«, ki je ob spremljavi kitare lepo zapel več narodnih pesmi. Tako je bil ta večer res izredno lep in je zapustil nepozaben spomin.

Izvestje Višje realne gimnazije v Trstu

Slovenske srednje šole so imele že od nekdaj navado, da so izdajale ob koncu šolskega leta tako imenovana »izvestja«. To so tiskane publikacije s seznamom učencev zavoda, z njihovim uspehom, s šolsko kroniko, s pregledom šolskih knjižnic itd. To staro tradicijo je letos oživila tudi tukajšnja Višja realna gimnazija. Dočim je ob koncu lanskega leta izšla knjižica s pregledom vsega srednješolskega dela v Trstu, ki je letos izdalo izvestje samo ravnateljstvo Višje gimnazije. V tem je nek nedostatek. Ne gre namreč za pregled enega samega srednješolskega zavoda, saj Slovence in še marsikoga zanima stanje vsega tukajšnjega šolstva. In ta pregled dobi najlaže prav iz Izvestja.

Izvestje Višje gimnazije je razdeljeno takole: najprej govori ravnatelj Vovk o važnosti pravilne vzgoje in notranjega oblikovanja mladega človeka in poudarja predvsem to misel, da mora vladati v šoli velika medsebojna strpnost in prijateljsko razmerje. Mora pa biti mladina toliko zrela, da se zaveda velike naloge in poslanstva, ki ga ima v slovenski narodni skupnosti in še posebej kot slovenski sloj izobražencev na tem ozemlju.

Za Vovkovim člankom je natisjen del daljše Beličičeve razprave o lirski pesmi. Že samo ta priobčeni del razprave kaže, da je pisatelj zanimive obdelal problem lirske pesmi, kakor do zdaj še ni bil v slovenski literarni teoriji. Beličič sam je predvsem lirski pesnik in ga je zato zanimala problematika lirskega pesništva. Podobno je zanimala nekoč Faturja, vendar ni zajel problema v taki globini kot ga je zdaj Beličič. Dobro bi bilo, da bi izšla nekje celotna razprava.

Za tema dvema člankoma je najprej priobčen seznam profesorskega zbora, nato poročila o dijaški in profesorski knjižnici, poročilo o zemljepisni, risarski in fizikalni zbirki. Za tem je kronika zavoda z omembo najvažnejših dogodkov na šoli. Kronist se dalj časa pomudi predvsem pri šolskih prireditvah in proslavah Prešerna in Cankarja. Za tem pa je seznam dijakov z uspehi in neuspehi. Zadnji del pa obsega šolo v slikah. V tem delu so fotografije vseh razredov, dijaškega pevskega zbora in profesorskega zbora.

Taka je torej ta tiskana brošurica, ki je brez dvoma nov dokument resnega in stvarnega dela enega izmed srednješolskih zavodov.

Goriška akademija

Goriško dijaštvo je napovedalo za 19. t. m. svojo akademijo, a jo je moralo v zadnjem hipu preložiti zaradi zakasnele dobave kostumov in kulis. Vršila se bo 3. julija ob 10. uri dop. v dvorani »Vittoria« na Travniku in se bo ponovila naslednjo nedeljo, 10. julija popoldne, v Štandrežu.

Šolska akademija v Devinu

Na praznik, v četrtek 16. t. m. popoldne, se je vršila v Devinu akademija, katero so za zaključek šolskega leta priredili učenci in učenke tamkajšnje osnovne šole.

Predstava je bila na prostem. V ta namen je bil postavljen na šolskem dvorišču oder. Oder, delo domačina Eda Kralja, je lepo zasnovan in skrbno izdelan. Odrska tla so dvignjena približno tričetrt metra od tal, podstavek je obbit z lesom, namesto trdnih sten in stropa pa so napete prosojne temnomodre zavese, ki dajejo odprtemu odru prijetno luč in toplino.

Akademija je bila vzorno organizirana, za kar gre hvala učitelju, gospodu Antonu Špiljaku, in gospej Mariji Koršič, ki je z učenci pripravila bogat in pester spored. Predstave se je udeležilo nad 250 ljudi. S svojim obiskom so počastili prireditev gospod general Airey s soprogo in grajskim upraviteljem gospodom Ervinom Lužarjem, ki je s svojim velikodušnim darom omogočil napravo odra, dalje gospod župnik Vladimir Komac, šolska nadzornika Edvard Mizerit in Anton Benčič ter mnogi odlični slovenski javni in kulturni delavci.

Spored se je začel z deklamacijo Golarjeve Domovine, nakar je šolski pevski zbor odpel venček slovenskih narodnih pesmi. Sledile so deklamacije priljubljenih pesmi Antona Aškerca, Cvetka Golarja, Otona Župančiča in Srečka Kosovela, vmes pa je prepeval šolski zbor. Osrednji točki sporeda sta bili šaloigri Skodelica kave in Luknja v namiznem prtu. Vse točke so bile skrbno izbrane, pripravljene in izvajane. Posebna pohvala velja zboru, igralcem in solistom.

Šolske akademije imajo velik kulturni in narodni pomen. Saj javno manifestirajo moč in lepoto slovenske besede ter upravičenost in pravico našega naroda do slovenskih vzgojnih zavodov na tem ozemlju.

K. S.

Ura molitve za Palestino

Kraji, kjer je bil rojen naš Zveličar, kjer je 33 let živel, delal, učil, dobrote delil in na sv. križu umrl, so vsem kristjanom sveti. Zato morajo ostati ohranjeni in biti vsem romarjem dostopni. Že je tudi to deželo obliznil vojni požar, padale so tudi tam bombe in granate, gorele v samem Jeruzalemu hiše. Še ni konec nevarnosti, da bi nam bili uničeni najdražji spomini na našega Gospoda. Zato so škofje beneške cerkvene provincije ukazali, naj se v zaupni molitvi obrnemo do Boga. Prvo nedeljo v juliju naj se po vseh naših duhovnijah zberejo verniki pri popoldanski uri češčenja v ta namen, župniki pa naj v imenu vernikov pošljejo na goriški nadškofijski ordinariat brzojavko ali spomenico, v kateri terja kršč. ljudstvo red in mir v sveti deželi, svobodo tamkajšnjih cerkvenih ustanov in romanja vernikov v tako draga nam svetišča. Slovenske duhovnije obvešča tem potom in vabi vernike k goreči molitvi

dekan.

SHOD SKALNICE

BO 3. JULIJA POP. OB 4h PRI SV. IVANU V GORICI

PIERRE L'ERMITE

Kako sem ubila svojega otroka

Poleg tega sem tako strašno čustven... Neskončno rad bi, da bi imel komu dati vso svojo ljubezen in da bi tudi mene kdo ljubil. Daj, da več ne bo pred menoj drugega kot slepeče sonce Tvoje ljubezni, da bom videl samo Tebe, da Ti bom daroval svojo mladost in da Ti bom mogel popolnoma služiti vsaj nekaj let, vsaj toliko, kolikor bi služil drugim — — — drugim, ki me preganjajo, ki prežijo name in me hočejo iztrgati iz Tvojega objema.

Pridi k nam Tvoje kraljestvo!

O, neskončno veličastni Bog, daj mi milost, da bi tudi jaz, uboga ničeva stvar — če je mogoče — kaj pripomogel k razširjenju Tvojega kraljestva...

ENAJSTO POGLAVJE

Spoštovani gospod župnik!

Danes sem srečen, presrečen.

Že včeraj sem Vam mislil pisati, a še bolje, da Vam nisem, ker bi bili prejeli žalostno pismo, da bi si mislili sami pri sebi: »Viš ga, Dominika, že zopet se vdaja svojim čustvom! O, ti...«

Pa bi se mi smejali. Vi se lahko smejete, ko ste že tako utrjeni in se nikoli ne vdajate brezplodnemu fantaziranju!

Recite kar hočete, jaz sem slabič. Kar ste odšli Vi in z Vami moji mili fantički, čutim okoli sebe neko praznoto, kakor je doslej še nisem čutil.

Sicer so tukaj z menoj mama, ujec in neka družina, s katero smo veliki prijatelji. Toda ni Vas, ki ste vsak čas ukresali kako novo vzvišeno misel ali odkrili kak nepričakovan razgled, morda kakovo prav majhno stvar, ki je niti sami niste zapazili, ki pa je vendar razgibala vso mojo notranjost.

Čisto blizu naše vile se razprostira lep prod, kamor hodim vsako jutro. Davi po zajtrku sem zopet krenil tjakaj, da izročim pozdrave sinjemu morju.

Sonce je ravno vzhajalo... Ne morem Vam popisati lepote in krasote, ki sem jo užival, ko je priplavala zlata sončna obla nad vodno gladino... Saj veste, kako poje pesem: »Jutranje ure imajo cvetje na ustih...«

Današnje jutro je imelo res vsakovrstnih cvetlic.

Morje je bilo zelo upalo in gledal sem staro ženico, ki se je odpravljala na lov na morske rake, Nenadoma zapazim v daljavi polno belih pik, ki so se premikale med skalovjem.

Spustil sem se niže na pesek, ali kaj boš neroda nerodna, z mestnimi čevlji nisem mogel nikamor naprej; tukajšnji otočani nosijo samo lahke platnene čevlje s pletenimi podplati, ki jih nataknejo kar na boso nogo. Rad bi bil prišel do onih skal, pa se ni dalo. Vendar sem tudi z obale dosti razločno videl, da mora biti skupina dečkov, najbrž Parižanov; nekateri so v lovišču prav pridno preobračali kamenje in lovili rakovice, drugi pa so z greblji cami brskali po pesku.

Od daleč bi bil rekel, da so moji mali, ki jih imam noč in dan na misli.

Eden je imel tako zagorelo kožo in kuštraste lase kakor naš »velikan«, eden je bil do pičice podoben našemu »Riquiquiju«, eden pa »podlasici«.

Ko so se vrnili na obal, sem jih vprašal, če so kaj dosti ujeli. Pokazali so mi rakovice in drobne rake, ki so jih nalovili, in takoj smo se spajdašili.

Mimo je prišel mornar iz Vieila s polnim košem velikih škrebljajočih rakov. Kupil sem ves koš in rake razdelil otrokom. To so poskakovali od veselja in temu in onemu je na glas ušlo: »Ta je pa res ‚fejst fant'!«

Seveda sem jih pospremil do njihovega šotorišča. Pripadali so koloniji Demi-Butte, torej smo si skoraj sosedje. Tako lepo je bilo pri njih, da sem za nekaj trenutkov mislil, da sem zopet prišel v svoj preljubljeni patronaž.

Z njimi je neki visok, opaljen župnik, ki mi je razkazal naselbino. Postavil jo je bivši župnik pri Sv. Janezu na Montmartreu; na stara

Dopisi

Sovodnje ob Soči

Shod sv. Ivana smo praznovali prav lepo. Zjutraj je bilo prvo sv. obhajilo otrok, ob deseti uri slovesna sv. maša in procesija. Popoldne pa zelo mičen nastop prvoobhajencev, ki so prednašali lepe pesmice pred podobo Srca Jezusovega. Po njih se je vnovič vsa župnija posvetila presvetemu Srcu. Prav lepi so bili prizori, ko so dečki in deklice tekmovali med seboj in izražali svojo vdanost do božjega Srca. Doživeli smo tako prav lepe trenutke z našimi otroci, ki so poklonili g. župniku šopek cvetlic in mu tako izrazili svojo ljubezen in hvaležnost. Tudi vsi župljani se pridružijo srečnim otrokom in prosijo Boga, da bi ohranil g. župnika pri zdravju in mu dal moči, da bi naše otroke po ti poti še dolgo časa vodil do srečnejše bodočnosti.

Nova maša v Štandrežu

Slovenski kapucin p. Gabrijel, rodom Franc Česnik iz Klenka pri Šempetru na Krasu, bo pel svojo novo mašo v Štandrežu v nedeljo 3. julija. Novomašniški sprevod bo krenil ob 9.30 iz župnišča v cerkev. Pred župniščem in pred cerkvijo bosta novomašnika pozdravila deček in deklica, ki bo izročila v imenu III. reda novomašni križ. Ob vhodu v cerkev bodo domači pevci zapeli običajno pesem: »Novomašnik bod' pozdravljen!« Sledila bo takoj sveta maša s pridigo po evangeliju in ofrom na koncu. Popoldne ob štirih bo še slovesen blagoslov z zahvalno pesmijo in kratkim nagovorom g. novomašnika.

Slovesnost nove maše bo gotovo privabila v našo veliko cerkev vse domačine pa tudi ljudi iz mesta in okolice. Saj nove maše niso pri nas tako pogostne. Zadnja je bila nova maša g. Joškota Štanta, sedanjega župnega upravitelja v Dornbergu. A vršila se je ob koncu zadnje vojne, in sicer 13. maja 1945., ko je bilo še vse tako čudno in zamotano, da marsikdo ni mogel do cerkve. Zato pa bodo ljudje prihiteli k tej novi maši in prejeli izredni novomašniški blagoslov, za katerega so naši prednjki hodili ure in ure, samo da so ga bili deležni!

Sv. Višarje

Na dan sv. Janeza Krstnika 24. t. m. se je spet odprla za letos naša priljubljena božja pot, ki je verjetno ena izmed redkih slovenskih božjih poti, kjer Slovenec lahko še svobodno izkazuje svojo ljubezen do božje Priprošnjice in kjer lahko še brez posledic moli in poje v svojem materinem jeziku. Kot je stara navada so tudi letos poromale bližnje fare k svetišču in žabniški farani so nesli milostni kip iz farne cerkve nazaj na svoje mesto, na vrh Višarji. Prve dni julija prevzame dušnopastirsko skrb na Višarjah znani priljubljeni pridigar salezijanec g. Vidmar. Upajmo, da bo letos vreme bolj naklonjeno romarjem kot lansko leto; vse drugače je človek razpoložen, če poleg dušne utehe najde tudi telesno zadovoljstvo.

Št. Maver

Z zadoščenjem poročamo, da občina ni pozabila na Št. Maver. Na vaškem pokopališču, ki ga je porušila prva vojna in so ga vaščani deloma popravili, je čakala obnovitve pokopališka kapela. Sedaj jo je občina končno le popravila. Za napeljavo elektrike so ta teden pričeli z deli in smo sedaj gotovi, da nam bo luč kmalu zasvetila. Za oboje smo občini hvaležni.

V petek ura češčenja v gorjški stolnici ob 9h in pol zvečer.

NOVA MAŠA PRI SALEZIJANCIH V TRSTU

bo v nedeljo 3. julija ob 9.30 uri; popoldne ob 4. blagoslov.

Verniki, pridite!

Novice

Novi mašniki

Te dni sta goriški in tržaški nadškof posvetila letošnje nove mašnike. V Gorici je prejel mašniško posvečenje č. g. Franc Plet, ki je v nedeljo 26. t. m. pel novo mašo v župni cerkvi na Placuti. Poleg njega so bili posvečeni še trije drugi novi mašniki.

V Trstu pa je msgr. Santin posvetil štiri bogoslovce, med njimi g. Jakomina Dušana od Sv. Antona pri Kopru. Zaradi nastalih težav bo g. novomašnik imel prvo peto mašo v Trstu v cerkvi čč. oo. salezijancev v nedeljo 3. julija. Na praznik sv. Petra in Pavla bo g. Jakomin imel tiho sv. mašo v župni cerkvi sv. Ignacija v Gorici ob devetih.

Dve uspeli prireditvi

Slovenska Marijina družba v Gorici je na binkoštno nedeljo 5. t. m. in v nedeljo 19. t. m. razveselila svoje članstvo z izredno uspelo prireditvijo. Vprizorila je prvič v Gorici burkasti igrokaz »Preizkušena srčnost«, ki je bil prav dobro podan in je vzbudil obilo zabave in vedrega smeha.

Praznik naših otrok

Števerjan je ena najlepših točk goriške okolice. Zato je vse pohvale vredna zamisel, da se je praznik naših otrok obhajal v tem vabljivem kraju. Okrog 500 otrok iz Gorice in okoliških vasi so v nedeljo 26. t. m. zbrali katehetje in dušni pastirji na tem razglednem koščku naše zemlje. Koliko se je pridružilo očetov in mater, bratcev in sestric ter mladinskih prijateljev, kdo ve? Poleg Gorice in Števerjana so bile zastopane duhovnije Podgora, Pevme, Št. Maver, Jazbine in Sovodnje. Najprej je bil v crekvi blagoslov z zahvalno pesmijo in kratkim govorom. Pod vaško lipo na obsežnem trgu pred cerkvijo so bili nato otroci pogoščeni in so uživali prekrasen razgled preko Brd in goriške okolice. V »dvoru« je bila potem pestra otroška akademija, pri kateri so nastopili otroci iz skoro vseh zgoraj navedenih krajev. Bilo je veliko smeha, petja in pouka. Za gostoljubje in poklonjeno sadje, ki je otrokom prav teknilo, zaslužijo Števerjanci toplo zahvalo.

Obisk v čipkarski šoli

Ali veste, da je v Gorici čipkarska šola? V ulici Morelli je nastanjena in deluje pod vodstvom industrijskega ministrstva. Učiteljice so pristne Idrijčanke, ki vam jo prav po idrijsko zavijejo. Zato si lahko prepričan, da so čipke, ki jih pod njihovim vodstvom izdelujejo, res idrijske. Oni dan sem jih obiskal v šoli med poukom. Ves dan so zaposlene, ker imajo več tečajev zjutraj in popoldne. Ko sem prišel, so bile v šoli najmlajše. Da bi videli deklice iz Malega in Šolskega doma, kako so se resno držale vsaka s svojim »polštrčkom« ter pridno sukale klekljе.

Začele so hoditi na tečaj letos v februarju. Vsaka je imela namotane že dolge metre čipk od prvih najlažjih poskusov do težjih in bolj zamotanih oblik. »To je za začetek«, mi je razlagala gospodična. »Prihodnje leto, če bodo še tako zvesto hodile, bodo znale delati že lepe stvari«. In mi je hitela kazati, kaj vse bodo znale narediti že prihodnje leto. Sem radoveden, če bo res. Vsekakor kažejo deklice veliko veselja do dela. In to je že dobro znamenje. Želeti je le, da bi se tudi druga odrasla dekleta navdušila za to lepo domačo umetnost, ki jim bo prinesla veliko zadoščenja in v potrebi tudi zaslužka, saj se čipke dobro prodajajo.

Poziv na razseljene osebe

Urad za razseljene osebe poziva vse begunce na anglo-ameriškem področju Svobodnega tržaškega ozemlja, ki imajo »affidavit« za vselitev v Združene države Amerike, da se takoj javijo v uradu mednarodne organizacije za begunce v Trstu, ulica Rossini, 4.

4,500.000 dolarjev za rafinerijo „Aquila" v Trstu

ZVU je sporočila, da sta Organizacija za evropsko gospodarsko sodelovanje in Uprava za gospodarsko sodelovanje v Parizu nakazali 4,500.000 dolarjev za izpopolnitev, obnovo in modernizacijo petrolejske rafinerije »Aquila«, ki bo s tem postala ena izmed najmodernejših naprav te vrste v Evropi. Besedilo odobritve je dobil g. Robert Galloway, načelnik odposlanstva Uprave za gospodarsko sodelovanje v Trstu, ki je sedaj v Parizu.

Gospodarski listek

Kmečka opravila v juliju

NA DOMU, V HLEVU IN KLETI: Je res, da imaš mnogo opravila na polju, v vinogradu in na senožeti, a kljub temu ne smeš zanemarjati doma. Dovoli soncu, da presije vse žarkom dostopne prostore. Sonce je zdravje. — Uničuj muhe! Kjer je snažno in muhe ne najdejo paše, tam jih ni. Če pa sta v bližini hlev z živino in gnojišče, potem so tudi muhe. Te uničiš najlažje z DDT, bodisi v prahu, bodisi v tekočini. S prahom opraši stanovanjske prostore in hleve, s tekočino jih pa poškropi. Ni se treba bati, da boš trpel kako škodo na obleki, tvoja družina in živina pa na zdravju. DDT uničuje samo živali, ki imajo mrzlo kri. — Če ne bodo muhe mučile živine, bo ta bolje uspevala: manj bo krme porabila, krave ti bodo dale več mleka. Enkratno prašenje ali škropljenje z DDT bo odstranilo muhe za najmanj 14 dni. Potem pa ponovi. Zavedaj se, da uničuje DDT tudi uši (pri otrocih in živalih), stenice, kuhinjske ščurke in še drugi mrčeš. — Hlev drži odprt, da bo živina imela hladno. Čez vrata obesi mrežnato pregrinjalo.

Polagoma boš spravljal pridelke. Si li prečistil in razkužil shrambe, kašče, sploh prostore, kjer shranjuješ pridelke? Metlo v roke in pa DDT.

Prašiči ti bodo hvaležni, če jim boš krmil mnogo sveže detelje. Ta pa naj ne bo ugreta, posebno če jo krmiš tudi govejj živini, ki rada trpi zaradi napenjanja.

Imaš še vino v kleti? Je li to vino v redu? Ne vleče li na kis, ga ne razjeda kan ali kaj drugega. — Si opral prazno posodo, potem pa posušil, zažveplal in zabil. Ne drži prazne posode odprte.

NA VRTU še lahko presadiš zeleno (šelen), seješ še petršilj, endivijo, cikorijo, tudi vrtni korenjček. Odstranjuj paradižnikom zalistnike! Si li poškropil paradižnike z modro galico? Ta mesec lahko še presajaš zelje, kapus, cvetačo. — Na vrtu boš v toplih dneh moral zalivati. Če pa hočeš imeti veselje od vrta, ne smeš dovoliti, da se bi ti razbohotil plevel: motiko v roke!

NA NJIVI bo žito kmalu požeto, ponekod že kopljejo krompir. Preorji takoj te proste njive in zasej jih s činkvantinom, koruzo za krmo (je boš imel dovolj?), s krmsko repo; ponekod bodo sejali tudi ajdo. Pred setvijo pa moraš njive pognojiti, najbolje z umetnimi gnojili, predvsem s superfosfatom in kakšnim hitro delujočim dušičnatim gnojilom. Prvega vzemi vsaj 5 kg na 100 m², dušičnatega gnojila pa 1 kg na isto površino. — Proti koncu meseca bomo sejali laško deteljo ali inkarnatko.

Športni teden

V Španiji se vršijo srečanja med prvaki latinskih držav Italije, Francije, Španije in Portugalske. Za finalo sta se kvalificirali moštvi: Sporting iz Lizbone (3-1 nad Turinom) in Barcelona (5-0 proti Reims-u).

— — —

Italijanski nogometni klubi se znatno krepijo z igralci, ki prihajajo iz Južne Amerike.

— — —

Jugoslovanski nogometaši so preteklo nedeljo tolkli Norvežane s 3-1.

— — —

Naslednik »črnega bombarderja« Joeja Louisa je črnec Ezzard Charles (USA), ki je v borbi za svetovno prvenstvo premagal Walcott-a.

— — —

V Wimbledon-u nastopajo najboljši svetovni igralci v tenisu: Sturgess (Južna Afrika), Drobny (Čehoslovaška), Parker, Falkenburg in Schroeder (vsi iz USA), Brown, Bromwich in Sedgman (Avstralija).

— — —

V Monzi so priredili velike mednarodne avtomobilske dirke. Zmagal je Argentinec Fangio (Ferrari 2000).

V soboto ob 8h zvečer mesečni sestanek za može in fante v prostorih Katol. tiskarne, Riva Piazzutta 18. V nedeljo zanje sv. maša ob 8h zjutraj pri sv. Ivanu.

Darovi

ZA »KATOLIŠKI GLAS«

Nabirka pri Sv. Ani, Trst 400; preplačila M. D. Trst 200; N. N. Trst 100; družbenica, Trst 500; Pavla Klanjšček mesto cvetja na bratov grob 300.— lir.

Bog plačaj!

ZA »DOBRODELNO DRUŠTVO«

Udeleženke krojnega tečaja na Placuti so darovale 1000.— lir.

Srčna hvala!

Odgovorni urednik: *Stanko Stanič*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

leta je prišel sem, da se odpočije po trudapolnem življenju. Zdaj pa še več dela kot kdaj prej, Vieilskim ribičem je utemeljil župnijo, iz Vendéje je poklical usmiljenke, sezidal cerkev — že tretjo v svojem življenju — in to kolonijo za svoje bivše male, ki jih ima rad, kot bi bili njegovi vnuki.

Njegove počitniške kolonije so silno preproste, vendar ima človek vsega, česar potrebuje. V zid je zabil dva lesena količa in čez napel močno platno, pa je bila postelja gotova! Takih ležišč sem naštel kakih trideset. Nad vsako posteljo je čisto navadna kratka deska, kjer imajo fantički svojo pritljago. Spredaj je še srednjeveška kuhinja, zadaj pa bolj utesnjen prostor za starejše. To Vam je vse.

K temu si mislite še razsežno dvorišče in z bambusom ograjen vodnjak, zlasti pa ne pozabite morja, od katerega jih loči samo slikovita zavesa pritlikavih borovcev, ki jih do tal privijajo morski vetrovi.

Ti ubogi malčki iz XVIII. okraja so prišli sem pred dobrimi štirinajstimi dnevi. Takrat so bili vsi bledični, a danes so Vam že čisto opaljeni od sonca. Tudi mi bi morali najti prostor za počitniško kolonijo kje ob morju, morda prav tukaj. Bom malo pogledal in poprašal, če bi se dalo kje najeti ali kupiti kako primerno poslopje.

V Noirmoutierju je res krasno. Tudi okolica je divna. To je druga Azurna obal, le da ni toliko ljudi ko tam.

Ko zjutraj odprem okno svoje sobice, imam pred seboj ves zaliv in velikansko pečino, ki jo imenujejo Cob. V daljavi je videti dolg pas obale, na kateri se stiskajo vasice Veliki in mali Vieil, Madalene in Blanche... Nizke hišice so pobeljene z apnom in pokrite z ono okroglasto opeko, ki spominja na Jug, da se prav jasno vidijo med modrino neba in morja. Vedno se mi vidi, kakor bi bil v Alžiru, zlasti ker je tukaj neka posebna, prav prosojna bliščoba, da mi je kar žal, ker nisem vzel s seboj barv in čopiča... Morebiti še ne veste, da zelo rad slikam?

Vse to Vam razkladam samo zato, da mi pomorete in me podprete v življenju, saj ste moj voditelj in oče — pa da mi boste kdaj lahko svetovali in morda tudi ukazovali, da bi me vsaj na ta način nekako obrnili na pravo pot.

Upam, da bom počitnice dobre prebil. Vse kaže tako.

Vsako jutro grem lahko k sv. maši v lepo kapelico, katera se skriva na skromnem starinskem posestvu, imenovanem »la Garennerie«, ki je last nekega pariškega duhovnika. Staro, rumeno zidovje in stoletna drevesa pa bele ograde ji dajejo neko značilno krajevno barvo.

»La Garennerie« leži popolnoma na samem na drugi strani Claireskega gozdiča. Ali je lepo, ko grem zjutraj počasi po nasipu proti kapelici in gredoč molim!

Tudi naša vila je dosti lepa, vendar na drug način. Mislite si visoko alzaško hišo, okoli nje rastejo zeleni hrastiči, spredaj pa se razgrinja morje, ki je dosti krat čisto in modro ko turkiz.

Po njem je dobila tudi vila ime.

Kmalu se bom odpravil skozi gozd, da oddam v pristanišču to pismo, v katero sem izlil vse svoje spoštovanje in hvaležno ljubezen do Vas.

Vaše počitnice so res blagoslovljene. Kdo pa je bolj potreben počitka kakor Vi, ki ste se leto in dan tako gnali in mučili? Vendar Vam bi bil zelo hvaležen, če bi mi včasih kaj odgovorili, četudi le nekaj besedi.

Saj veste, da ne morem živeti brez Vas. Če sem sam, kakor da me ne bi bilo. Živim samo, ako me kdo neprestano dreza in suva, torej mora vse priti od zunaj, ker v meni ni ničesar. Tukaj pa, moram odkrito priznati, me bodo vsi bolj naganjali navzdol kakor navzgor.

Namenili ste se, da iz mene napravite odločnega moža, zato me nikarte pustiti sredi poti, ker hočem dospeti do cilja, hočem kaj postati, pa ne mislite, da samo radi sebe, temveč v čast božjo in rešitev duš.

(Dalje)